

Alojzij Mrštík, brat Viljemov, je izdal knjižico „Dobré duše“. Ta je dostojna in ne žali npravnosti.

Edvard Jelínek je podal knjigo „Motýlek z morské pohádky“, ki gódi zlasti damam.

Jana Herbena povedke iz moravskih vasij obsegajo več učenega znanja (folklore) nego pripovedne vsebine.

Fr. Ks. Svobodovo „Probuzení“ bliža se zopet knjigam à la Mrštík in Karásek.

„Maloměstský pepř“ od Stecha so humoreske male cene.

„Fantastické povídky“ od Karola Švande ze Semčic opisujó plešočega kostljivca in mrtvece à la „Tajnosti klášterních hrobek“.

Heritesovi „Všední zjevy“ so za ljudstvo. Opisuje, kam vede potratnost, lenoba in pohajkovanje.

Hellerjev „Pan markýz“ je sila romantičen, toda škoda za Hellerjevo nadarjenost.

Mnogo boljša je knjižica Raisova „Otcové a děti“; Rais piše slično kakor gospa Pittnerjeva, preprosto, gínljivo in nepretvorjeno.

Jednako mično piše Bogomil Brodský. Njega „Feuilletony“ v „Moravski biblioteki“ so lepo in zabavno čitanje. Neumorni duhovnik-pisatelj lepo napreduje na svojem literarnem potu.

Odlično nadarjenost kaže tudi P. Josip Šimon v svojih „Makabejských“.

Kratki ta pregled naj čitatelje uveri, da bogato uspeva češka književnost v poslednji dóbi. Želeti je samo, da bi to slovstvo vedno povzdigovalo in blažilo češki narod. No, v tem óziru bo vsaj nekaj zboljšalo društvo „Vlast“, katero je založilo društvo katoliških pisateljev. Iz tega nastane vsaj za katoliško stran češkega slovstva več vzleta, več moči.

Poljska književnost.

Pieśni białoruskie z powiatu Dziśnieńskiego gubernii Wileńskiej zapisal A. Černý — *Dodatek do pieśni białorusko-polskich z powiatu so-*

kólskiego gubernii Grodzieńskiej, zapisanych przez Prof. Dr. J. Baudouin de Courtenay. W Krakowie. Nakładem akademii umiejętności. Skład główny w księgarni spółki wydawniczej polskiej. 1894. 8". Str. 41. — To je posebni odtisek iz XVIII. zv. in 2. dela „Zbioru wiadomości do antropologii krajowej Akademii Umiejętności w Krakowie“ in pa iz XVI zv. in 2. dela. Ad. Černý, znan tudi prijateljem češkega slovstva, podaje tukaj zbirko beloruskih narodnih pesmij, ki jih je nabral l. 1889. Pesmi so: 1. Pieśni weselne; 2. pieśni przy grach (igrah); 3. tańce (plesni); 4. pieśni, śpiewane w pewnych porach roku (o posebnih letnih časih). Nabiralcu Černemu je pomagal pri tej kratki zbirki našim naročnikom znani profesor Baudouin de Courtenay, ki je dodal tudi sam pet beloruskih pesmij. Tu nahajamo besede v poljskem pravopisu in pa melodije v glasbenih znamkih. Zbirka, četudi mala, je vendar dragocen sad slovanskega truda in uma in dokaz o bogastvu in lepoti slovanskega narodnega pesništva.

Niedziela w Krakowie. Napisał Ks. Jan. Badeni T. J. — „Dom in Svet“ je že lansko leto v četrti številki poročal svojim bralcem o tem pisatelju in njegovi knjigi „Między Słowianami“. Plo-doviti pisatelj pa nam sedaj riše zanimiv in duhovit obraz o nedelji in njenem posvečevanju v Krakovu. Povod temu spisu je dalo, kakor pravi pisatelj, neko pismo, katero je prejel od neimenovanega pisatelja, bržkone kakšnega „subjekta“ ali pomočnika v kakem krakovskem trgovišču, katero pismo je polno pritožb in slik o žalostnem stanju nižjih slojev gledé na posvečevanje nedelje. Pisatelj nam prezanimivo in podrobno kaže nedeljsko življenje malih obrtnikov, delavcev in poslov krakovskih. Nedeljskega počitka in posvečevanja skoraj zvečine ne poznajo ti ubogi ljudje. Ko se bere ta lepa knjiga, spominja se človek zmeraj, da take žalostne razmere niso le v Krakovu — dasi so tam izvestno veliko večje zaradi močne tamošnje židovske naselbine in njihovega pritiska —, da je taka tudi pri nas kolikor toliko. Knjiga je važna za današnje pereče socijalno vprašanje in jo tudi Slovencem prav toplo priporočamo. M. P.

Razne stvari.

Naše slike.

Umor G. M. Viscontija. Kakor Barnaba Visconti, tako so bili tudi njegovi nasledniki pohotni in grozovitni. L. 1412. sta se zarotila dva Milanca, da umorita v cerkvi Giov. (Galeazza?) M. Viscontija, kar se jima je tudi posrečilo. Ta predmet nam kaže umetnik v naši sliki. Bivajoč na beneški akademiji je dobil leta 1877. nalogo naslikati ta umor. Zvršil jo je tako dobro, da je dobil prvo darilo. Toda odstopil je darilo drugim. Jednako je dobil

tudi l. 1875. in 1876. prvo darilo. — Karton je sedaj v ljubljanskem muzeju, a je trpel že precéj škode. Morda o priliki še kaj več.

Jednotni slovenski knjižni jezik. Veselo znamenje je, da se je slovenska pisava v poslednji dóbi dokaj utrdila. Zato se nikakor ne vjemamo s tožbami gosp. B. S. v današnji številki. Hvalimo Boga, Slovenci, da imamo tako lep in bogat jezik! Le znati ga je treba.